

BOOKSTACKS CLASSICS

B

Ἰππίας ἐλάττων

Plato (c. 428-348 BCE)

Ἑλληνική EDITION

Publication record

TITLE	Ἱππίας ἐλάττων
AUTHOR	Plato (c. 428-348 BCE)
EDITION	Bookstacks TEI edition, based on the source electronic edition
SOURCE	Platonis Opera. Clarendon Press. 1903
PUBLISHED	21 August 2026
EDITION ID	plato_lesser-hippias
CANONICAL URI	bookstacks.org

RIGHTS AND AVAILABILITY

The underlying ancient work is in the public domain. Rights in this translation and source encoding are described below. This derived TEI file is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License; source rights remain as recorded in sourceDesc. View the canonical license terms.

No ISBN has been assigned. The stable Bookstacks edition identifier and canonical URI above serve as the publication record for this digital edition. Bookstacks asserts no additional restriction over this generated PDF beyond the canonical source terms.

Περιεχόμενα

Ἰππίας ἐλάττων

1

Ἰππίας ἐλάττων

ΕΥ. σὺ δὲ δὴ τί σιγᾷς, ὦ Σώκρατες, Ἰππίου τοσαῦτα ἐπιδειξαμένου, καὶ οὐχὶ ἢ συνεπαινεῖς τι τῶν εἰρημένων ἢ καὶ ἐλέγχεις, εἴ τί σοι μὴ καλῶς δοκεῖ εἰρηχέναι; ἄλλως τε ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ λελείμμεθα, οἳ μάλιστ' ἂν ἀντιποιησάμεθα μετεῖναι ἡμῖν τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ διατριβῆς.

ΣΩ. καὶ μὴν, ὦ Εὐδিকে, ἔστι γε ἃ ἡδέως ἂν πυθοίμην Ἰππίου ὦν νυνδὴ ἔλεγεν περὶ Ὀμήρου. καὶ γὰρ τοῦ σοῦ πατρὸς Ἀπημάντου ἤκουον ὅτι ἢ Ἰλιάς κάλλιον εἶη ποίημα τῷ Ὀμήρῳ ἢ ἡ Ὀδύσσεια, τοσοῦτῳ δὲ κάλλιον, ὅσῳ ἁμείνων Ἀχιλλεὺς Ὀδυσσέως εἶη· ἐκάτερον γὰρ τούτων τὸ μὲν εἰς Ὀδυσσέα ἔφη πεποιῆσθαι, τὸ δ' εἰς Ἀχιλλέα. περὶ ἐκείνου οὖν ἡδέως ἂν, εἰ βουλομένῳ ἐστὶν Ἰππία, ἀναπυθοίμην ὅπως αὐτῷ δοκεῖ περὶ τοῖν ἀνδροῖν τούτοις, πότερον ἁμείνων φησὶν εἶναι, ἐπειδὴ καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ παντοδαπὰ ἡμῖν ἐπιδέδεικται καὶ περὶ ποιητῶν τε ἄλλων καὶ περὶ Ὀμήρου.

ΕΥ. ἀλλὰ δῆλον ὅτι οὐ φθονήσῃ Ἰππίας, ἐάν τι αὐτὸν ἐρωτᾷς, ἀποκρίνεσθαι. ἢ γάρ, ὦ Ἰππία, ἐάν τι ἐρωτᾷ σε Σωκράτης, ἀποκρινῇ; ἢ πῶς ποιήσεις;

ΠΙ. καὶ γὰρ ἂν δεινὰ ποιοίην, ὦ Εὐδিকে, εἰ Ὀλυμπιάζε μὲν εἰς τὴν τῶν Ἑλλήνων πανήγυριν, ὅταν τὰ Ὀλύμπια ᾗ, αἰεὶ ἐπανιὼν οἴκοθεν ἐξ Ἥλιδος εἰς τὸ ἱερὸν παρέχω ἑμαυτὸν καὶ λέγοντα ὅτι ἂν τις βούληται ὦν ἂν μοι εἰς ἐπιδείξιν παρσκευασμένον ᾗ, καὶ ἀποκρινόμενον τῷ βουλομένῳ ὅτι ἂν τις ἐρωτᾷ, νῦν δὲ τὴν Σωκράτους ἐρώτησιν φύγοιμι.

ΣΩ. μακάριόν γε, ὦ Ἰππία, πάθος πέπονθας, εἰ ἐκάστης Ὀλυμπιάδος οὕτως εὖελπὺς ὦν περὶ τῆς ψυχῆς εἰς σοφίαν ἀφικνῇ εἰς τὸ ἱερὸν· καὶ θαυμάσαιμ' ἂν εἴ τις τῶν περὶ τὸ σῶμα ἀθλητῶν οὕτως ἀφόβως τε καὶ πιστευτικῶς ἔχων τῷ σώματι ἔρχεται αὐτόσε ἀγωνιούμενος, ὥσπερ σὺ φῆς τῇ διανοίᾳ.

ΠΙ. εἰκότως, ὦ Σώκρατες, ἐγὼ τοῦτο πέπονθα· ἐξ οὗ γὰρ ἤργμαι Ὀλυμπιάσιν ἀγωνίζεσθαι, οὐδενὶ πώποτε κρείττονι εἰς οὐδὲν ἑμαυτοῦ ἐνέτυχον.

ΣΩ. καλόν γε λέγεις, ὦ Ἰππία, καὶ τῇ Ἥλειών πόλει τῆς σοφίας ἀνάθημα τὴν δόξαν εἶναι τὴν σὴν καὶ τοῖς γονεῦσι τοῖς σοῖς. ἀτὰρ τί δὴ λέγεις ἡμῖν περὶ τοῦ Ἀχιλλέως τε καὶ τοῦ Ὀδυσσέως; πότερον ἀμείνω καὶ κατὰ τί φῆς εἶναι; ἡνίκα μὲν γὰρ πολλοὶ ἔνδον ἤμεν καὶ σὺ τὴν ἐπιδείξειν ἐποιοῦ, ἀπελείφθην σου τῶν λεγομένων—ὥκνουν γὰρ ἐπανερέσθαι, διότι ὄχλος τε πολὺς ἔνδον ἦν, καὶ μὴ σοι ἐμποδῶν εἶην ἐρωτῶν τῇ ἐπιδείξει—νυνὶ δὲ ἐπειδὴ ἐλάττους τέ ἐσμεν καὶ Εὐδίκος ὅδε κελεύει ἐρέσθαι, εἰπέ τε καὶ δίδαξον ἡμᾶς σαφῶς, τί ἔλεγες περὶ τούτων τοῖν ἀνδροῖν; πῶς διέκρινες αὐτούς;

ΠΙ. ἀλλ' ἐγὼ σοι, ὦ Σώκρατες, ἐθέλω ἔτι σαφέστερον ἢ τότε διελθεῖν ἂν λέγω καὶ περὶ τούτων καὶ ἄλλων. φημί γὰρ Ὅμηρον πεποιηκέναι ἄριστον μὲν ἄνδρα Ἀχιλλέα τῶν εἰς Τροίαν ἀφικομένων, σοφώτατον δὲ Νέστορα, πολυτροπώτατον δὲ Ὀδυσσέα.

ΣΩ. βαβαῖ, ὦ Ἰππία· ἄρ' ἂν τί μοι χαρίσαιο τοιόνδε, μὴ μου καταγελᾶν, ἐὰν μόγις μανθάνω τὰ λεγόμενα καὶ πολλάκις ἀνερωτῶ; ἀλλά μοι πειρῶ πρῶως τε καὶ εὐκόλως ἀποκρίνεσθαι.

ΠΙ. αἰσχρὸν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Σώκρατες, εἰ ἄλλους μὲν αὐτὰ ταῦτα παιδεύω καὶ ἀξιῶ διὰ ταῦτα χρήματα λαμβάνειν, αὐτὸς δὲ ὑπὸ σοῦ ἐρωτώμενος μὴ συγγνώμην τ' ἔχοιμι καὶ πρῶως ἀποκρινοίμην.

ΣΩ. πάνυ καλῶς λέγεις. ἐγὼ γάρ τοι, ἡνίκα μὲν ἄριστον τὸν Ἀχιλλέα ἔφησθα πεποιηθῆναι, ἐδόκουν σου μανθάνειν ὅτι ἔλεγες, καὶ ἡνίκα τὸν Νέστορα σοφώτατον· ἐπειδὴ δὲ τὸν Ὀδυσσέα εἶπες ὅτι πεποιηκώς εἴη ὁ ποιητὴς πολυτροπώτατον, τοῦτο δ', ὥς γε πρὸς σὲ τάληθ' εἰρήσθαι, παντάπασιν οὐκ οἶδ' ὅτι λέγεις. καί μοι εἰπέ, ἂν τι ἐνθένδε μᾶλλον μάθω· ὁ Ἀχιλλεὺς οὐ πολύτροπος τῷ Ὁμήρῳ πεποιήται;

ΠΙ. ἥκιστα γε, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἀπλούστατος καὶ ἀληθέστατος, ἐπεὶ καὶ ἐν Λιταῖς, ἡνίκα πρὸς ἀλλήλους ποιεῖ αὐτοὺς διαλεγομένους, λέγει αὐτῷ ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν Ὀδυσσέα—“διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, χρή μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποσιπεῖν, ὥσπερ δὴ κρανέω τε καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω· ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Αἶδαο πύλῃσιν,” *Hom. Il. 9.308* “ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπῃ. αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς καὶ τετελεσμένον ἔσται.” ἐν τούτοις δηλοῖ τοῖς ἔπεσιν τὸν πρότον ἑκατέρου τοῦ ἀνδρός, ὥς ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς εἴη ἀληθής τε καὶ ἀπλοῦς, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς πολύτροπος τε καὶ ψευδής· ποιεῖ γὰρ τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὸν Ὀδυσσέα λέγοντα ταῦτα τὰ ἔπη.

ΣΩ. νῦν ἤδη, ὦ Ἰππία, κινδυνεύω μανθάνειν ὃ λέγεις· τὸν πολύτροπον ψευδῇ λέγεις, ὥς γε φαίνεται.

ΠΙ. μάλιστα, ὦ Σώκρατες· τοιοῦτον γὰρ πεποίηκεν τὸν Ὀδυσσέα Ὅμηρος πολλαχοῦ καὶ ἐν Ἰλιάδι καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα.

ΣΩ. ἐδόκει ἄρα, ὥς ἔοικεν, Ὁμήρῳ ἕτερος μὲν εἶναι ἀνὴρ ἀληθής, ἕτερος δὲ ψευδής, ἀλλ' οὐχ ὁ αὐτός.

III. πῶς γὰρ οὐ μέλλει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. ἥ καὶ σοὶ δοκεῖ αὐτῷ, ὦ Ἰππία;

III. πάντων μάλιστα · καὶ γὰρ ἂν δεινὸν εἶη εἰ μή.

ΣΩ. τὸν μὲν Ὅμηρον τοίνυν ἐάσωμεν, ἐπειδὴ καὶ ἀδύνατον ἐπανερέσθαι τί ποτε νοῶν ταῦτα ἐποίησεν τὰ ἔπη · σὺ δ' ἐπειδὴ φαίνη ἀναδεχόμενος τὴν αἰτίαν, καὶ σοὶ συνδοκεῖ ταῦτα ἅπερ φῆς Ὅμηρον λέγειν, ἀπόκριναι κοινῇ ὑπὲρ Ὀμήρου τε καὶ σαυτοῦ.

III. ἔσται ταῦτα · ἀλλ' ἐρώτα ἔμβραχυ ὅτι βούλει.

ΣΩ. τοὺς ψευδεῖς λέγεις οἷον ἀδυνάτους τι ποιεῖν, ὥσπερ τοὺς κάμνοντας, ἢ δυνατοὺς τι ποιεῖν;

III. δυνατοὺς ἔγωγε καὶ μάλα σφόδρα ἄλλα τε πολλὰ καὶ ἐξαπατᾶν ἀνθρώπους.

ΣΩ. δυνατοὶ μὲν δῆ, ὥς ἔοικεν, εἰσὶ κατὰ τὸν σὸν λόγον καὶ πολύτροποι · ἦ γάρ;

III. ναί.

ΣΩ. πολύτροποι δ' εἰσὶ καὶ ἀπατεῶνες ὑπὸ ἡλιθιότητος καὶ ἀφροσύνης, ἢ ὑπὸ πανουργίας καὶ φρονήσεώς τινος;

III. ὑπὸ πανουργίας πάντων μάλιστα καὶ φρονήσεως.

ΣΩ. φρόνιμοι μὲν ἄρα εἰσὶν, ὥς ἔοικεν.

III. ναὶ μὰ Δία, λίαν γε.

ΣΩ. φρόνιμοι δὲ ὄντες οὐκ ἐπίστανται ὅτι ποιοῦσιν, ἢ ἐπίστανται;

III. καὶ μάλα σφόδρα ἐπίστανται · διὰ ταῦτα καὶ κακουργοῦσιν.

ΣΩ. ἐπιστάμενοι δὲ ταῦτα ἃ ἐπίστανται πότερον ἀμαθεῖς εἰσιν ἢ σοφοί;

III. σοφοὶ μὲν οὖν αὐτὰ γε ταῦτα, ἐξαπατᾶν.

ΣΩ. ἔχε δῆ · ἀναμνησθῶμεν τί ἐστὶν ὃ λέγεις. τοὺς ψευδεῖς φῆς εἶναι δυνατοὺς καὶ φρονίμους καὶ ἐπιστήμονας καὶ σοφοὺς εἰς ἅπερ ψευδεῖς;

III. φημί γὰρ οὖν.

ΣΩ. ἄλλους δὲ τοὺς ἀληθεῖς τε καὶ ψευδεῖς, καὶ ἐναντιωτάτους ἀλλήλοισι;

III. λέγω ταῦτα.

ΣΩ. φέρε δῆ · τῶν μὲν δυνατῶν τινες καὶ σοφῶν, ὥς ἔοικεν, εἰσὶν οἱ ψευδεῖς κατὰ τὸν σὸν λόγον.

III. μάλιστα γε.

ΣΩ. ὅταν δὲ λέγῃς δυνατοὺς καὶ σοφοὺς εἶναι τοὺς ψευδεῖς εἰς αὐτὰ ταῦτα, πότερον λέγεις δυνατοὺς εἶναι ψεύδεσθαι ἐὰν βούλωνται, ἢ ἀδυνάτους εἰς ταῦτα ἅπερ ψεύδονται;

III. δυνατοὺς ἔγωγε.

ΣΩ. ὥς ἐν κεφαλαιῷ ἄρα εἰρησθαι, οἱ ψευδεῖς εἰσιν οἱ σοφοὶ τε καὶ δυνατοὶ ψεύδεσθαι.

III. ναί.

ΣΩ. ἀδύνατος ἄρα ψεύδεσθαι ἀνὴρ καὶ ἀμαθὴς οὐκ ἂν εἶη ψευδῆς.

III. ἔχει οὕτως.

ΣΩ. δυνατὸς δέ γ' ἐστὶν ἕκαστος ἄρα, ὃς ἂν ποιῇ τότε ὃ ἂν βούληται, ὅταν βούληται · οὐχ ὑπὸ νόσου λέγω ἐξαιρεγόμενον οὐδὲ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ ὥσπερ σὺ δυνατὸς εἶ γράψαι τοῦμὸν ὄνομα ὅταν βούλη, οὕτω λέγω. ἢ οὐχ, ὃς ἂν οὕτως ἔχῃ, καλεῖς σὺ δυνατόν;

III. ναί.

ΣΩ. λέγε δὴ μοι, ὦ Ἰππία, οὐ σὺ μέντοι ἔμπειρος εἶ λογισμῶν καὶ λογιστικῆς;

III. πάντων μάλιστα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. οὐκοῦν εἰ καὶ τίς σε ἔροιτο τὰ τρις ἑπταχόσια ὁπόσος ἐστὶν ἀριθμός, εἰ βούλοιο, πάντων τάχιστα καὶ μάλιστ' ἂν εἴποις τάληθῃ περὶ τούτου;

III. πάνυ γε.

ΣΩ. ἄρα ὅτι δυνατώτατός τε εἶ καὶ σοφώτατος κατὰ ταῦτα;

III. ναί.

ΣΩ. πότερον οὖν σοφώτατός τε εἶ καὶ δυνατώτατος μόνον, ἢ καὶ ἄριστος ταῦτα ἅπερ δυνατώτατός τε καὶ σοφώτατος, τὰ λογιστικά;

III. καὶ ἄριστος δήπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. τὰ μὲν δὴ ἀληθῆ σὺ ἂν δυνατώτατα εἴποις περὶ τούτων · ἢ γάρ;

III. οἶμαι ἔγωγε.

ΣΩ. τί δὲ τὰ ψευδῇ περὶ τῶν αὐτῶν τούτων; καί μοι, ὥσπερ τὰ πρότερα, γενναίως καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀποκρίναι, ὦ Ἰππία · εἴ τίς σε ἔροιτο τὰ τρις ἑπταχόσια πόσα ἐστί, πότερον σὺ ἂν μάλιστα ψεύδοιο καὶ ἀεὶ κατὰ ταῦτα ψευδῇ λέγοις περὶ τούτων, βουλόμενος ψεύδεσθαι καὶ μηδέποτε ἀληθῇ ἀποκρίνεσθαι, ἢ ὁ ἀμαθὴς εἰς λογισμοὺς δύναιτ' ἂν σοῦ μᾶλλον ψεύδεσθαι βουλομένου; ἢ ὁ μὲν ἀμαθὴς πολλάκις ἂν βουλόμενος ψευδῇ λέγειν τάληθῃ ἂν εἴποι ἄκων, εἰ τύχοι, διὰ τὸ μὴ εἰδέναι, σὺ δὲ ὁ σοφός, εἴπερ βούλοιο ψεύδεσθαι, ἀεὶ ἂν κατὰ τὰ αὐτὰ ψεύδοιο;

III. ναί, οὕτως ἔχει ὥς σὺ λέγεις.

ΣΩ. ὁ ψευδὴς οὖν πότερον περὶ μὲν τᾶλλα ψευδὴς ἐστίν, οὐ μέντοι περὶ ἀριθμὸν, οὐδὲ ἀριθμῶν ἂν ψεύσαιτο;

III. καὶ ναὶ μὰ Δία περὶ ἀριθμὸν.

ΣΩ. θῶμεν ἄρα καὶ τοῦτο, ὦ Ἰππία, περὶ λογισμὸν τε καὶ ἀριθμὸν εἶναι τινὰ ἄνθρωπον ψευδῆ;

III. ναί.

ΣΩ. τίς οὖν ἂν εἴη οὗτος; οὐχὶ δεῖ ὑπάρχειν αὐτῷ, εἴπερ μέλλει ψευδὴς ἔσεσθαι, ὥς σὺ ἄρτι ὠμολόγεις, δυνατόν εἶναι ψεύδεσθαι; ὁ γὰρ ἀδύνατος ψεύδεσθαι, εἰ μέμνησαι, ὑπὸ σοῦ ἐλέγετο ὅτι οὐκ ἂν ποτε ψευδὴς γένοιτο.

III. ἀλλὰ μέμνημαι καὶ ἐλέχθη οὕτως.

ΣΩ. οὐκοῦν ἄρτι ἐφάνης σὺ δυνατώτατος ὢν ψεύδεσθαι περὶ λογισμῶν;

III. ναί, ἐλέχθη γέ τοι καὶ τοῦτο.

ΣΩ. ἄρ' οὖν καὶ δυνατώτατος εἶ ἀληθῆ λέγειν περὶ λογισμῶν;

III. πάνυ γε.

ΣΩ. οὐκοῦν ὁ αὐτὸς ψευδῆ καὶ ἀληθῆ λέγειν περὶ λογισμῶν δυνατώτατος · οὗτος δ' ἐστὶν ὁ ἀγαθὸς περὶ τούτων, ὁ λογιστικός.

III. ναί.

ΣΩ. τίς οὖν ψευδῆς περὶ λογισμὸν γίνεταί, ὃ Ἱππία, ἄλλος ἢ ὁ ἀγαθός; ὁ αὐτὸς γὰρ καὶ δυνατός · οὗτος δὲ καὶ ἀληθής.

III. φαίνεται.

ΣΩ. ὁρᾷς οὖν ὅτι ὁ αὐτὸς ψευδῆς τε καὶ ἀληθής περὶ τούτων, καὶ οὐδὲν ἀμείνων ὁ ἀληθής τοῦ ψευδοῦς; ὁ αὐτὸς γὰρ δήπου ἐστὶ καὶ οὐκ ἐναντιώτατα ἔχει, ὥσπερ σὺ ἔρου ἄρτι.

III. οὐ φαίνεται ἐνταῦθά γε.

ΣΩ. βούλει οὖν σκεψώμεθα καὶ ἄλλοι;

III. εἰ ἄλλως γε σὺ βούλει.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ γεωμετρίας ἔμπειρος εἶ;

III. ἔγωγε.

ΣΩ. τί οὖν; οὐ καὶ ἐν γεωμετρίᾳ οὕτως ἔχει · ὁ αὐτὸς δυνατώτατος ψεύδεσθαι καὶ ἀληθῆ λέγειν περὶ τῶν διαγραμμάτων, ὁ γεωμετρικός;

III. ναί.

ΣΩ. περὶ ταῦτα οὖν ἀγαθὸς ἄλλος τις ἢ οὗτος;

III. οὐκ ἄλλος.

ΣΩ. οὐκοῦν ὁ ἀγαθὸς καὶ σοφὸς γεωμέτρης δυνατώτατός γε ἀμφοτέρω; καὶ εἴπερ τις ἄλλος ψευδῆς περὶ διαγράμματα, οὗτος ἂν εἴη, ὁ ἀγαθός; οὗτος γὰρ δυνατός, ὁ δὲ κακὸς ἀδύνατος ἦν ψεύδεσθαι · ὥστε οὐκ ἂν γένοιτο ψευδῆς ὁ μὴ δυνάμενος ψεύδεσθαι, ὡς ὠμολόγηται.

III. ἐστὶ ταῦτα.

ΣΩ. ἔτι τοίνυν καὶ τὸν τρίτον ἐπισκεψώμεθα, τὸν ἀστρονόμον, ἧς αὖ σὺ τέχνης ἔτι μᾶλλον ἐπιστήμων οἶε εἶναι ἢ τῶν ἔμπροσθεν. ἢ γάρ, ὢ Ἱππία;

III. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ ἐν ἀστρονομίᾳ ταῦτά ταυτά ἐστίν;

III. εἰκός γε, ὢ Σώκρατες.

ΣΩ. καὶ ἐν ἀστρονομίᾳ ἄρα εἴπερ τις καὶ ἄλλος ψευδῆς, ὁ ἀγαθὸς ἀστρονόμος ψευδῆς ἐστὶ, ὁ δυνατὸς ψεύδεσθαι. οὐ γὰρ ὁ γε ἀδύνατος · ἀμαθής γάρ.

III. φαίνεται οὕτως.

ΣΩ. ὁ αὐτὸς ἄρα καὶ ἐν ἀστρονομίᾳ ἀληθής τε καὶ ψευδῆς ἐστὶ.

III. ἔοικεν.

ΣΩ. ἴθι δὴ, ὢ Ἱππία, ἀνέδην οὕτωσι ἐπίσκειναι κατὰ πασῶν τῶν ἐπιστημῶν, εἴ που ἐστὶν ἄλλως ἔχον ἢ οὕτως. πάντως δὲ πλείστας τέχνας

πάντων σοφώτατος εἶ ἄνθρώπων, ὡς ἐγώ ποτέ σου ἤκουον μεγαλαυχουμένου, πολλήν σοφίαν καὶ ζηλωτὴν σαυτοῦ διεξιόντος ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ ταῖς τραπέζαις. ἔφησθα δὲ ἀφικέσθαι ποτὲ εἰς Ὀλυμπίαν ἃ εἶχες περὶ τὸ σῶμα ἅπαντα σαυτοῦ ἔργα ἔχων · πρῶτον μὲν δακτυλίον—ἐντεῦθεν γὰρ ἤρχου—ὃν εἶχες σαυτοῦ ἔχειν ἔργον, ὡς ἐπιστάμενος δακτυλίους γλύφειν, καὶ ἄλλην σφραγιδα σὸν ἔργον, καὶ στλεγγίδα καὶ λήκυθον ἃ αὐτὸς ἡργάσω · ἔπειτα ὑποδήματα ἃ εἶχες ἔφησθα αὐτὸς σκυτοτομήσαι, καὶ τὸ ἱμάτιον ὑφῆναι καὶ τὸν χιτωνίσκον · καὶ ὃ γε πᾶσιν ἔδοξεν ἀτοπώτατον καὶ σοφίας πλείστης ἐπίδειγμα, ἐπεὶ δὴ τὴν ζώνην ἔφησθα τοῦ χιτωνίσκου, ἦν εἶχες, εἶναι μὲν οἶαι αἱ Περσικαὶ τῶν πολυτελῶν, ταύτην δὲ αὐτὸς πλέξαι · πρὸς δὲ τούτοις ποιήματα ἔχων ἐλθεῖν, καὶ ἔπη καὶ τραγωδίας καὶ διθυράμβους, καὶ καταλογάδην πολλοὺς λόγους καὶ παντοδαποὺς συγκειμένους · καὶ περὶ τῶν τεχνῶν δὴ ὧν ἄρτι ἐγὼ ἔλεγον ἐπιστήμων ἀφικέσθαι διαφερόντως τῶν ἄλλων, καὶ περὶ ῥυθμῶν καὶ ἁρμονιῶν καὶ γραμμάτων ὁρθότητος, καὶ ἄλλα ἔτι πρὸς τούτοις πάνυ πολλὰ, ὡς ἐγὼ δοκῶ μνημονεύειν · καίτοι τό γε μνημονικὸν ἐπελαθόμην σου, ὡς ἔοικε, τέχνημα, ἐν ᾧ σὺ οἶει λαμπρότατος εἶναι · οἶμαι δὲ καὶ ἄλλα πάμπολλα ἐπιλεῆσθαι. ἀλλ' ὅπερ ἐγὼ λέγω, καὶ εἰς τὰς σαυτοῦ τέχνας βλέψας—ἱκαναὶ δέ—καὶ εἰς τὰς τῶν ἄλλων εἰπέ μοι, ἐάν που εὗρης ἐκ τῶν ὠμολογημένων ἐμοί τε καὶ σοί, ὅπου ἐστὶν ὁ μὲν ἀληθής, ὁ δὲ ψευδής, χωρὶς καὶ οὐχ ὁ αὐτός; ἐν ᾗτινι βούλει σοφία τοῦτο σκέψαι ἢ πανουργία ἢ ὁτιοῦν χαίρεις ὀνομάζων · ἀλλ' οὐχ εὐρήσεις, ὧς ἐταῖρε—οὐ γὰρ ἔστιν—ἐπεὶ σὺ εἰπέ.

ΙΠ. ἀλλ' οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, νῦν γε οὕτως.

ΣΩ. οὐδὲ γε ἔξεις, ὡς ἐγὼ οἶμαι · εἰ δ' ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, μέμνησαι ὃ ἡμῖν συμβαίνει ἐκ τοῦ λόγου, ὦ Ἰππία.

ΙΠ. οὐ πάνυ τι ἐννοῶ, ὦ Σώκρατες, ὃ λέγεις.

ΣΩ. νυνὶ γὰρ ἴσως οὐ χρῆ τῷ μνημονικῷ τεχνήματι—δῆλον γὰρ ὅτι οὐκ οἶει δεῖν—ἀλλὰ ἐγὼ σε ὑπομνήσω. οἶσθα ὅτι τὸν μὲν Ἀχιλλεὺς ἔφησθα ἀληθῆ εἶναι, τὸν δὲ Ὀδυσσεὺς ψευδῆ καὶ πολύτροπον;

ΙΠ. ναί.

ΣΩ. νῦν οὖν αἰσθάνῃ ὅτι ἀναπέφονται ὁ αὐτὸς ὧν ψευδής τε καὶ ἀληθής, ὥστε εἰ ψευδής ὁ Ὀδυσσεὺς ἦν, καὶ ἀληθής γίγνεται, καὶ εἰ ἀληθής ὁ Ἀχιλλεὺς, καὶ ψευδής, καὶ οὐ διάφοροι ἀλλήλων οἱ ἄνδρες οὐδ' ἐναντίοι, ἀλλ' ὅμοιοι;

ΙΠ. ὦ Σώκρατες, αἰεὶ σύ τινας τοιούτους πλέκεις λόγους, καὶ ἀπολαμβάνων ὃ ἂν ᾗ δυσχερέστατον τοῦ λόγου, τούτου ἔχη κατὰ σμικρὸν ἐφαπτόμενος, καὶ οὐχ ὅλῳ ἀγωνίζῃ τῷ πράγματι περὶ ὅτου ἂν ὁ λόγος ᾗ · ἐπεὶ καὶ νῦν, ἐὰν βούλῃ, ἐπὶ πολλῶν τεκμηρίων ἀποδείξω σοι ἱκανῶς λόγῳ Ὅμηρον Ἀχιλλεὺς πεποιηκέναι ἀμείνω Ὀδυσσέως καὶ ἀψευδῆ, τὸν δὲ δολερόν τε καὶ πολλὰ ψευδόμενον καὶ χεῖρω Ἀχιλλέως. εἰ δὲ βούλει, σὺ αὖ ἀντιπαράβαλλε λόγον παρὰ λόγον, ὡς ὁ ἕτερος ἀμείνων ἐστί · καὶ

μᾶλλον εἴσονται οὗτοι ὁπότερος ἄμεινον λέγει.

ΣΩ. ὦ Ἰππία, ἐγὼ τοι οὐκ ἀμφισβητῶ μὴ οὐχὶ σὲ εἶναι σοφώτερον ἢ ἐμέ · ἀλλ' αἰεὶ εἴωθα, ἐπειδάν τις λέγῃ τι, προσέχειν τὸν νοῦν, ἄλλως τε καὶ ἐπειδάν μοι δοκῇ σοφὸς εἶναι ὁ λέγων, καὶ ἐπιθυμῶν μαθεῖν ὅτι λέγει διαπυθάνομαι καὶ ἐπανασκοπῶ καὶ συμβιβάζω τὰ λεγόμενα, ἵνα μάθω · ἐὰν δὲ φαῦλος δοκῇ μοι εἶναι ὁ λέγων, οὔτε ἐπανερωτῶ οὔτε μοι μέλει ὧν λέγει. καὶ γνώσῃ τούτῳ οὐδ' ἂν ἐγὼ ἡγῶμαι σοφοὺς εἶναι · εὐρήσεις γάρ με λιπαρῇ ὄντα περὶ τὰ λεγόμενα ὑπὸ τούτου καὶ πυθνανόμενον παρ' αὐτοῦ, ἵνα μαθῶν τι ὠφεληθῶ.

ΣΩ. ἐπεὶ καὶ νῦν ἐννενόηκα σοῦ λέγοντος, ὅτι ἐν τοῖς ἔπεσιν οἷς σὺ ἄρτι ἔλεγες, ἐνδεικνύμενος τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὸν Ὀδυσσεά λέγειν ὡς ἀλαζόνα ὄντα, ἄτοπόν μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ σὺ ἀληθῆ λέγεις, ὅτι ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς οὐδαμοῦ φαίνεται ψευδόμενος, ὁ πολύτροπος, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς πολύτροπός τις φαίνεται κατὰ τὸν σὸν λόγον · ψεύδεται γοῦν. προειπὼν γὰρ ταῦτα τὰ ἔπη, ἅπερ καὶ σὺ εἶπες ἄρτι—“ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Αἰίδαο πύλῃσιν, ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπῃ,” *Hom. Il. 9.312f.* ὀλίγον ὕστερον λέγει ὡς οὐτ' ἂν ἀναπεισθεῖν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως τε καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος οὔτε μένοι τὸ παράπαν ἐν τῇ Τροίᾳ, ἀλλ'—“αὔριον ἱρὰ Διὶ ῥέξας, φησί, καὶ πᾶσι θεοῖσιν, νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἄλλαδε προερεύσσω, ὄψεαι, αἳ κ' ἐθέλῃσθα καὶ αἳ κέν τοι τὰ μεμήλη, ἥρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας” “νῆας ἐμάς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας · εἰ δέ κεν εὐπλοῖην δῶν κλυτὸς Ἐννοσίγαιος, ἥματι κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἰκοίμην.” *Hom. Il. 9.357* ἐτι δὲ πρότερον τούτων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα λοιδορούμενος εἶπεν—“νῦν δ' εἵμι Φθίηνδ', ἐπεὶ ἡ πολὺ λωῖόν ἐστι νοῖκαδ' ἱμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' οἶω” “ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφρενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.” *Hom. Il. 1.169* ταῦτα εἰπὼν τοτὲ μὲν ἐναντίον τῆς στρατιᾶς ἀπάσης, τοτὲ δὲ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ ἐταίρους, οὐδαμοῦ φαίνεται οὔτε παρασκευασάμενος οὔτ' ἐπιχειρήσας κατέλκειν τὰς ναῦς ὡς ἀποπλευσούμενος οἶκαδε, ἀλλὰ πάνυ γενναίως ὀλιγωρῶν τοῦ τάλῃσθαι λέγειν. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Ἰππία, καὶ ἐξ ἀρχῆς σε ἡρόμην ἀπορῶν ὁπότερος τούτοις τοῖν ἀνδροῖν ἄμεινων πεποίηται τῷ ποιητῇ, καὶ ἡγούμενος ἀμφοτέρω ἀρίστῳ εἶναι καὶ δύσκριτον ὁπότερος ἄμεινων εἴη καὶ περὶ ψεύδους καὶ ἀληθείας καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς · ἀμφοτέρω γὰρ καὶ κατὰ τοῦτο παραπλησίω ἐστόν.

ΠΙ. οὐ γὰρ καλῶς σκοπεῖς, ὦ Σώκρατες. ἃ μὲν γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς ψεύδεται, οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς φαίνεται ψευδόμενος ἀλλ' ἄκων, διὰ τὴν συμφορὰν τὴν τοῦ στρατοπέδου ἀναγκασθεὶς καταμεῖναι καὶ βοηθῆσαι · ἃ δὲ ὁ Ὀδυσσεύς, ἐκὼν τε καὶ ἐξ ἐπιβουλῆς.

ΣΩ. ἐξαπατᾷς με, ὦ φίλτατε Ἰππία, καὶ αὐτὸς τὸν Ὀδυσσεά μιμῇ.

ΠΙ. οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες · λέγεις δὴ τί καὶ πρὸς τί;

ΣΩ. ὅτι οὐκ ἐξ ἐπιβουλῆς φῆς τὸν Ἀχιλλέα ψεύδεσθαι, ὅς ἦν οὕτω

γότης καὶ ἐπίβουλος πρὸς τῇ ἀλαζονείᾳ, ὥς πεποίηκεν Ὅμηρος, ὥστε καὶ τοῦ Ὀδυσσέως τοσοῦτον φαίνεται φρονεῖν πλέον πρὸς τὸ ῥαδίως λανθάνειν αὐτὸν ἀλαζονευόμενος, ὥστε ἐναντίον αὐτοῦ αὐτὸς ἑαυτῷ ἐτόλμα ἐναντία λέγειν καὶ ἐλάνθανεν τὸν Ὀδυσσέα · οὐδὲν γοῦν φαίνεται εἰπὼν πρὸς αὐτὸν ὡς αἰσθανόμενος αὐτοῦ ψευδομένου ὁ Ὀδυσσεύς.

III. ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. οὐκ οἶσθα ὅτι λέγων ὕστερον ἢ ὡς πρὸς τὸν Ὀδυσσέα ἔφη ἅμα τῇ ἡοῖ ἀποπλευσεῖσθαι, πρὸς τὸν Αἴαντα οὐκ αὖ φησιν ἀποπλευσεῖσθαι, ἀλλὰ ἄλλα λέγει;

III. ποῦ δὴ;

ΣΩ. ἐν οἷς λέγει—“οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,” “πρὶν γ’ υἷον Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἑκτορα δῖον, Μυρμιδόνων ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθαι κτείνοντ’ Ἀργείους, κατὰ τε φλέξαι πυρὶ νῆας · ἀμφὶ δέ μιν τῇ ἡμῇ κλισίῃ καὶ νηϊ μελαίνῃ Ἑκτορα καὶ μεμαῶτα μάχης σχῆσεσθαι οἶω.” *Hom. Il. 9.360* σὺ δὴ οὖν, ὦ Ἰππία, πότερον οὕτως ἐπιλήσιμονα οἶε εἶναι τὸν τῆς Θέτιδός τε καὶ ὑπὸ τοῦ σοφωτάτου Χείρωνος πεπαιδευμένον, ὥστε ὀλίγον πρότερον λοιδοροῦντα τοὺς ἀλαζόνες τῇ ἐσχάτῃ λοιδορίᾳ αὐτὸν παραχρῆμα πρὸς μὲν τὸν Ὀδυσσέα φάναι ἀποπλευσεῖσθαι, πρὸς δὲ τὸν Αἴαντα μενεῖν, ἀλλ’ οὐκ ἐπιβουλεύοντά τε καὶ ἡγούμενον ἀρχαῖον εἶναι τὸν Ὀδυσσέα καὶ αὐτοῦ αὐτῷ τούτῳ τῷ τεχνάζειν τε καὶ ψεύδεσθαι περιέσεσθαι;

III. οὐκ οὐν ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες · ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ταῦτα ὑπὸ εὐνοίας ἀναπεισθεὶς πρὸς τὸν Αἴαντα ἄλλα εἶπεν ἢ πρὸς τὸν Ὀδυσσέα · ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἅ τε ἀληθῆ λέγει, ἐπιβουλεύσας ἀεὶ λέγει, καὶ ὅσα ψεύδεται, ὡσαύτως.

ΣΩ. ἀμείνων ἄρ’ ἐστίν, ὡς ἔοικεν, ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀχιλλέως.

III. ἥριστά γε δήπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. τί δέ; οὐκ ἄρτι ἐφάνησαν οἱ ἐκόντες ψευδόμενοι βελτίους ἢ οἱ ἄκοντες;

III. καὶ πῶς ἂν, ὦ Σώκρατες, οἱ ἐκόντες ἀδικοῦντες καὶ ἐκόντες ἐπιβουλεύσαντες καὶ κακὰ ἐργασάμενοι βελτίους ἂν εἶεν τῶν ἀκόντων, οἷς πολλὴ δοκεῖ συγγνώμη εἶναι, ἐὰν μὴ εἰδῶς τις ἀδικήσῃ ἢ ψεύσῃται ἢ ἄλλο τι κακὸν ποιήσῃ; καὶ οἱ νόμοι δήπου πολὺ χαλεπώτεροί εἰσι τοῖς ἐκούσι κακὰ ἐργαζομένοις καὶ ψευδομένοις ἢ τοῖς ἄκουσιν.

ΣΩ. ὁρᾷς, ὦ Ἰππία, ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, λέγων ὡς λιπαρὴς εἰμι πρὸς τὰς ἐρωτήσεις τῶν σοφῶν; καὶ κινδυνεύω ἐν μόνον ἔχειν τοῦτο ἀγαθόν, τᾶλλα ἔχων πάνυ φαῦλα · τῶν μὲν γὰρ πραγμάτων ἡ ἔχει ἔσφαλμαι, καὶ οὐκ οἶδ’ ὅπῃ ἐστί. τεκμήριον δέ μοι τούτου ἱκανόν, ὅτι ἐπειδὰν συγγένωμαι τῷ ὑμῶν τῶν εὐδοκιμούντων ἐπὶ σοφίᾳ καὶ οἷς οἱ Ἕλληνες πάντες μάρτυρές εἰσι τῆς σοφίας, φαίνομαι οὐδὲν εἰδῶς · οὐδὲν γάρ μοι δοκεῖ τῶν αὐτῶν καὶ ὑμῖν, ὡς ἔπος εἰπεῖν. καίτοι τί μεῖζον ἀμαθίας τεκμήριον ἢ

ἐπειδὴν τις σοφοῖς ἀνδράσι διαφέρηται; ἐν δὲ τοῦτο θαυμάσιον ἔχω ἀγαθόν, ὃ με σώζει· οὐ γὰρ αἰσχύνομαι μανθάνων, ἀλλὰ πυνθάνομαι καὶ ἐρωτῶ καὶ χάριν πολλὴν ἔχω τῷ ἀποκρινομένῳ, καὶ οὐδένα πώποτε ἀπεστέρησα χάριτος. οὐ γὰρ πώποτε ἔξαρκος ἐγενόμην μαθὼν τι, ἐμαυτοῦ ποιούμενος τὸ μάθημα εἶναι ὡς εὖρημα· ἀλλ' ἐγκωμιάζω τὸν διδάξαντά με ὡς σοφὸν ὄντα, ἀποφαίνων ἃ ἔμαθον παρ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ νῦν ἃ σὺ λέγεις οὐχ ὁμολογῶ σοι, ἀλλὰ διαφέρομαι πάνυ σφόδρα· καὶ τοῦτ' εὖ οἶδα ὅτι δι' ἐμὲ γίγνεται, ὅτι τοιοῦτός εἰμι οἷόσπερ εἰμί, ἵνα μὴδὲν ἐμαυτὸν μεῖζον εἶπω. ἐμοὶ γὰρ φαίνεται, ὦ Ἰππία, πᾶν τοῦναντίον ἢ ὃ σὺ λέγεις· οἱ βλάπτοντες τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀδικοῦντες καὶ ψευδόμενοι καὶ ἐξαπατῶντες καὶ ἁμαρτάνοντες ἐχόντες ἀλλὰ μὴ ἄκοντες, βελτίους εἶναι ἢ οἱ ἄκοντες. ἐνίοτε μέντοι καὶ τοῦναντίον δοκεῖ μοι τούτων καὶ πλανῶμαι περὶ ταῦτα, δῆλον ὅτι διὰ τὸ μὴ εἰδέναι· νυνὶ δὲ ἐν τῷ παρόντι μοι ὥσπερ κατηβολὴ περιελήλυθεν, καὶ δοκοῦσί μοι οἱ ἐχόντες ἐξαμαρτάνοντες περὶ τι βελτίους εἶναι τῶν ἀκόντων. αἰτιῶμαι δὲ τοῦ νῦν παρόντος παθήματος τοὺς ἔμπροσθεν λόγους αἰτίους εἶναι, ὥστε φαίνεσθαι νῦν ἐν τῷ παρόντι τοὺς ἄκοντας τούτων ἕκαστα ποιοῦντας πονηροτέρους ἢ τοὺς ἐκόντας.

ΣΩ. σὺ οὖν χάρισαι καὶ μὴ φθονήσης ἰάσασθαι τὴν ψυχὴν μου· πολὺ γάρ τοι μεῖζόν με ἀγαθὸν ἐργάσῃ ἀμαθίας παύσας τὴν ψυχὴν ἢ νόσου τὸ σῶμα. μακρὸν μὲν οὖν λόγον εἰ 'θέλεις λέγειν, προλέγω σοι ὅτι οὐκ ἂν με ἰάσαιο—οὐ γὰρ ἂν ἀκολουθήσαιμι—ὥσπερ δὲ ἄρτι εἰ 'θέλεις μοι ἀποκρίνεσθαι, πάνυ ὀνήσεις, οἶμαι δὲ οὐδ' αὐτὸν σὲ βλαβήσεσθαι. δικαίως δ' ἂν καὶ σὲ παρακαλοῖην, ὦ παῖ Ἀπημάντου· σὺ γὰρ με ἐπῆρας Ἰππία διαλέγεσθαι, καὶ νῦν, ἐὰν μὴ μοι ἐθέλῃ Ἰππίας ἀποκρίνεσθαι, δέου αὐτοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΕΥ. ἀλλ', ὦ Σώκρατες, οἶμαι οὐδὲν δεήσεσθαι Ἰππίαν τῆς ἡμετέρας δεήσεως· οὐ γὰρ τοιαῦτα αὐτῷ ἐστὶ τὰ προειρημένα, ἀλλ' ὅτι οὐδενὸς ἂν φύγοι ἀνδρὸς ἐρώτησιν. ἢ γάρ, ὦ Ἰππία; οὐ ταῦτα ἦν ἃ ἔλεγες;

ΠΙ. ἔγωγε· ἀλλὰ Σωκράτης, ὦ Εὐδিকে, αἰεὶ ταράττει ἐν τοῖς λόγοις καὶ ἔοικεν ὥσπερ κακουργοῦντι.

ΣΩ. ὦ βέλτιστε Ἰππία, οὔτι ἐκὼν γε ταῦτα ἐγὼ ποιῶ—σοφὸς γὰρ ἂν ἦ καὶ δεινὸς κατὰ τὸν σὸν λόγον—ἀλλὰ ἄκων, ὥστε μοι συγγνώμην ἔχε· φῆς γὰρ αὖ δεῖν, ὅς ἂν κακουργῇ ἄκων, συγγνώμην ἔχειν.

ΕΥ. καὶ μηδαμῶς γε, ὦ Ἰππία, ἄλλως ποιεῖ, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν ἕνεκα καὶ τῶν προειρημένων σοι λόγων ἀποκρίνου ἃ ἂν σε ἐρωτᾷ Σωκράτης.

ΠΙ. ἀλλ' ἀποκρινοῦμαι, σοῦ γε δεομένου. ἀλλ' ἐρώτα ὅτι βούλει.

ΣΩ. καὶ μὴν σφόδρα γε ἐπιθυμῶ, ὦ Ἰππία, διασκέψασθαι τὸ νυνδὴ λεγόμενον, πότεροί ποτε ἀμείνους, οἱ ἐκόντες ἢ οἱ ἄκοντες ἁμαρτάνοντες. οἶμαι οὖν ἐπὶ τὴν σκέψιν ὀρθότατ' ἂν ᾧδε ἐλθεῖν. ἀλλ' ἀπόκριναι· καλεῖς τινα δρομέα ἀγαθόν;

ΠΙ. ἔγωγε.

ΣΩ. καὶ κακόν;

ΠΙ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν ἀγαθὸς μὲν ὁ εὖ θέων, κακὸς δὲ ὁ κακῶς;

ΠΙ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν ὁ βραδέως θέων κακῶς θεῖ, ὁ δὲ ταχέως εὖ;

ΠΙ. ναί.

ΣΩ. ἐν δρόμῳ μὲν ἄρα καὶ τῷ θεῖν τάχος μὲν ἀγαθόν, βραδυτὴς δὲ κακόν;

ΠΙ. ἀλλὰ τί μέλλει;

ΣΩ. πότερος οὖν ἀμείνων δρομεύς, ὁ ἐκὼν βραδέως θέων ἢ ὁ ἄκων;

ΠΙ. ὁ ἐκὼν.

ΣΩ. ἄρ' οὖν οὐ ποιεῖν τί ἐστὶ τὸ θεῖν;

ΠΙ. ποιεῖν μὲν οὖν.

ΣΩ. εἰ δὲ ποιεῖν, οὐ καὶ ἐργάζεσθαι τι;

ΠΙ. ναί.

ΣΩ. ὁ κακῶς ἄρα θέων κακὸν καὶ αἰσχρὸν ἐν δρόμῳ τοῦτο ἐργάζεται;

ΠΙ. κακόν · πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. κακῶς δὲ θεῖ ὁ βραδέως θέων;

ΠΙ. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν ὁ μὲν ἀγαθὸς δρομεύς ἐκὼν τὸ κακὸν τοῦτο ἐργάζεται καὶ τὸ αἰσχρὸν, ὁ δὲ κακὸς ἄκων;

ΠΙ. ἔοικέν γε.

ΣΩ. ἐν δρόμῳ μὲν ἄρα πονηρότερος ὁ ἄκων κακὰ ἐργαζόμενος ἢ ὁ ἐκὼν;

ΠΙ. ἐν δρόμῳ γε.

ΣΩ. τί δ' ἐν πάλῃ; πότερος παλαιστῆς ἀμείνων, ὁ ἐκὼν πίπτων ἢ ὁ ἄκων;

ΠΙ. ὁ ἐκὼν, ὥς ἔοικεν.

ΣΩ. πονηρότερον δὲ καὶ αἰσχιον ἐν πάλῃ τὸ πίπτειν ἢ τὸ καταβάλλειν;

ΠΙ. τὸ πίπτειν.

ΣΩ. καὶ ἐν πάλῃ ἄρα ὁ ἐκὼν τὰ πονηρὰ καὶ αἰσχροὶ ἐργαζόμενος βελτίων παλαιστῆς ἢ ὁ ἄκων.

ΠΙ. ἔοικεν.

ΣΩ. τί δὲ ἐν τῇ ἄλλῃ πάσῃ τῇ τοῦ σώματος χρειᾷ; οὐχ ὁ βελτίων τὸ σῶμα δύναται ἀμφοτέρω ἐργάζεσθαι, καὶ τὰ ἰσχυρὰ καὶ τὰ ἀσθενῆ, καὶ τὰ αἰσχροὶ καὶ τὰ καλὰ · ὥστε ὅταν κατὰ τὸ σῶμα πονηρὰ ἐργάζεται, ἐκὼν ἐργάζεται ὁ βελτίων τὸ σῶμα, ὁ δὲ πονηρότερος ἄκων;

ΠΙ. ἔοικεν καὶ τὰ κατὰ τὴν ἰσχὺν οὕτως ἔχειν.

ΣΩ. τί δὲ κατ' εὐσχημοσύνην, ὧ Ἰππία; οὐ τοῦ βελτίονος σώματός ἐστιν ἐκόντος τὰ αἰσχροὶ καὶ πονηρὰ σχήματα σχηματίζειν, τοῦ δὲ πονηροτέρου ἄκοντος; ἢ πῶς σοι δοκεῖ;

III. οὕτως.

ΣΩ. καὶ ἀσχημοσύνη ἄρα ἢ μὲν ἐκούσιος πρὸς ἀρετῆς ἐστίν, ἢ δὲ ἀκούσιος πρὸς πονηρίας σώματος.

III. φαίνεται.

ΣΩ. τί δὲ φωνῆς πέρι λέγεις; ποτέραν φῆς εἶναι βελτίω, τὴν ἐκουσίως ἀπ᾽δουσαν ἢ τὴν ἀκουσίως;

III. τὴν ἐκουσίως.

ΣΩ. μοχθηροτέραν δὲ τὴν ἀκουσίως;

III. ναί.

ΣΩ. δέξαιο δ' ἂν πότερον τὰγαθὰ κεκτῆσθαι ἢ τὰ κακά;

III. τὰγαθά.

ΣΩ. πότερον οὖν ἂν δέξαιο πόδας κεκτῆσθαι ἐκουσίως χωλαίνοντας ἢ ἀκουσίως;

III. ἐκουσίως.

ΣΩ. χωλεία δὲ ποδῶν οὐχὶ πονηρία καὶ ἀσχημοσύνη ἐστίν;

III. ναί.

ΣΩ. τί δέ; ἀμβλυπία οὐ πονηρία ὀφθαλμῶν;

III. ναί.

ΣΩ. ποτέρους οὖν ἂν βούλοιο ὀφθαλμοὺς κεκτῆσθαι καὶ ποτέροις συνεῖναι; οἷς ἐκὼν ἢ τις ἀμβλυώττοι καὶ παρορώη ἢ οἷς ἄκων;

III. οἷς ἐκὼν.

ΣΩ. βελτίω ἄρα ἡγῆσαι τῶν σαυτοῦ τὰ ἐκουσίως πονηρὰ ἐργαζόμενα ἢ τὰ ἀκουσίως;

III. τὰ γοῦν τοιαῦτα.

ΣΩ. οὐκοῦν πάντα, οἷον καὶ ὄτα καὶ ῥῖνας καὶ στόμα καὶ πάσας τὰς αἰσθήσεις, εἷς λόγος συνέχει, τὰς μὲν ἀκόντως κακὰ ἐργαζόμενας ἀκτῆτους εἶναι ὥς πονηρὰς οὖσας, τὰς δὲ ἐκουσίως κτητὰς ὥς ἀγαθὰς οὖσας.

III. ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. τί δέ; ὀργάνων ποτέρων βελτίων ἢ κοινωνία, οἷς ἐκὼν τις κακὰ ἐργάζεται ἢ οἷς ἄκων; οἷον πηδάλιον ᾧ ἄκων κακῶς τις κυβερνήσει βέλτιον ἢ ᾧ ἐκὼν;

III. ᾧ ἐκὼν.

ΣΩ. οὐ καὶ τόξον ὠσαύτως καὶ λύρα καὶ αὐλοὶ καὶ τᾶλλα σύμπαντα;

III. ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. τί δέ; ψυχὴν κεκτῆσθαι ἵππου, ἢ ἐκὼν τις κακῶς ἵππεύσει, ἄμεινον ἢ ᾧ ἄκων;

III. ᾧ ἐκὼν.

ΣΩ. ἀμείνων ἄρα ἐστίν.

III. ναί.

ΣΩ. τῇ ἀμείνωνι ἄρα ψυχῇ ἵππου τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα ταύτης τὰ πονηρὰ ἐκουσίως ἂν ποιοῖ, τῇ δὲ τῆς πονηρᾶς ἀκουσίως;

III. πάνυ γε.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ κυνὸς καὶ τῶν ἄλλων ζώων πάντων;

III. ναί.

ΣΩ. τί δὲ δὴ; ἀνθρώπου ψυχὴν ἐκτῆσθαι τοξότου ἄμεινόν ἐστιν, ἥτις ἐκουσίως ἁμαρτάνει τοῦ σκοποῦ, ἢ ἥτις ἀκουσίως;

III. ἥτις ἐκουσίως.

ΣΩ. οὐκοῦν καὶ αὕτη ἁμείνων εἰς τοξικὴν ἐστιν;

III. ναί.

ΣΩ. καὶ ψυχὴ ἄρα ἀκουσίως ἁμαρτάνουσα πονηροτέρα ἢ ἐκουσίως;

III. ἐν τοξικῇ γε.

ΣΩ. τί δ' ἐν ἱατρικῇ; οὐχὶ ἡ ἐκοῦσα κακὰ ἐργαζομένη περὶ τὰ σώματα ἱατρικωτέρα;

III. ναί.

ΣΩ. ἁμείνων ἄρα αὕτη ἐν ταύτῃ τῇ τέχνῃ τῆς μὴ ἱατρικῆς.

III. ἁμείνων.

ΣΩ. τί δέ; ἡ κιθαριστικωτέρα καὶ αὐλητικωτέρα καὶ τᾶλλα πάντα τὰ κατὰ τὰς τέχνας τε καὶ τὰς ἐπιστήμας, οὐχὶ ἡ ἁμείνων ἐκοῦσα τὰ κακὰ ἐργάζεται καὶ τὰ αἰσχρὰ καὶ ἐξαμαρτάνει, ἢ δὲ πονηροτέρα ἄκουσα;

III. φαίνεται.

ΣΩ. ἀλλὰ μὴν που τὰς γε τῶν δούλων ψυχὰς κεκτῆσθαι δεξαίμεθ' ἂν μᾶλλον τὰς ἐκουσίως ἢ τὰς ἀκουσίως ἁμαρτανούσας τε καὶ κακουργούσας, ὥς ἁμείνους οὐσας εἰς ταῦτα.

III. ναί.

ΣΩ. τί δέ; τὴν ἡμετέραν αὐτῶν οὐ βουλοίμεθ' ἂν ὥς βελτίστην ἐκτῆσθαι;

III. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν βελτίων ἔσται, ἐὰν ἐκοῦσα κακουργῇ τε καὶ ἐξαμαρτάνῃ, ἢ ἐὰν ἄκουσα;

III. δεινὸν μεντὰν εἶη, ὦ Σώκρατες, εἰ οἱ ἐκόντες ἀδικοῦντες βελτίους ἔσονται ἢ οἱ ἄκοντες.

ΣΩ. ἀλλὰ μὴν φαίνονται γε ἐκ τῶν εἰρημένων.

III. οὐκ οὐν ἔμοιγε.

ΣΩ. ἐγὼ δ' ὦμην, ὦ Ἰππία, καὶ σοὶ φανῆναι. πάλιν δ' ἀπόκριναι · ἡ δικαιοσύνη οὐχὶ ἡ δυνάμεις τίς ἐστιν ἢ ἐπιστήμη ἢ ἀμφοτέρα; ἢ οὐκ ἀνάγκη ἔν γε τι τούτων εἶναι τὴν δικαιοσύνην;

III. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν εἰ μὲν δυνάμεις ἐστὶ τῆς ψυχῆς ἡ δικαιοσύνη, ἡ δυνατωτέρα ψυχὴ δικαιοτέρα ἐστί; βελτίων γάρ που ἡμῖν ἐφάνη, ὦ ἄριστε, ἡ τοιαύτη.

III. ἐφάνη γάρ.

ΣΩ. τί δ' εἰ ἐπιστήμη; οὐχὶ ἡ σοφωτέρα ψυχὴ δικαιοτέρα, ἢ δὲ ἁμαθεστέρα ἀδικωτέρα;

III. ναί.

ΣΩ. τί δ' εἰ ἀμφοτέρα; οὐχ ἢ ἀμφοτέρας ἔχουσα, ἐπιστήμην καὶ δύναμιν, δικαιοτέρα, ἢ δ' ἀμαθεστέρα ἀδικωτέρα; οὐχ οὕτως ἀνάγκη ἔχειν;

III. φαίνεται.

ΣΩ. οὐκοῦν ἢ δυνατωτέρα καὶ σοφωτέρα αὕτη ἀμείνων οὔσα ἐφάνη καὶ ἀμφοτέρα μᾶλλον δυναμένη ποιεῖν, καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρά, περὶ πᾶσαν ἐργασίαν;

III. ναί.

ΣΩ. ὅταν ἄρα τὰ αἰσχρὰ ἐργάζεται, ἐκοῦσα ἐργάζεται διὰ δύναμιν καὶ τέχνην · ταῦτα δὲ δικαιοσύνης φαίνεται, ἥτοι ἀμφοτέρα ἢ τὸ ἕτερον.

III. ὅμοιον.

ΣΩ. καὶ τὸ μὲν γε ἀδικεῖν κακὰ ποιεῖν ἐστίν, τὸ δὲ μὴ ἀδικεῖν καλά.

III. ναί.

ΣΩ. οὐκοῦν ἢ δυνατωτέρα καὶ ἀμείνων ψυχὴ, ὅταν περ ἀδικῇ, ἐκοῦσα ἀδικήσῃ, ἢ δὲ πονηρὰ ἄκουσα;

III. φαίνεται.

ΣΩ. οὐκοῦν ἀγαθὸς ἀνὴρ ὁ τὴν ἀγαθὴν ψυχὴν ἔχων, κακὸς δὲ ὁ τὴν κακὴν;

III. ναί.

ΣΩ. ἀγαθοῦ μὲν ἄρα ἀνδρὸς ἐστὶν ἐκόντα ἀδικεῖν, κακοῦ δὲ ἄκοντα, εἴπερ ὁ ἀγαθὸς ἀγαθὴν ψυχὴν ἔχει.

III. ἀλλὰ μὴν ἔχει γε.

ΣΩ. ὁ ἄρα ἐκὼν ἀμαρτάνων καὶ αἰσχρὰ καὶ ἀδίκῃ ποιεῖν, ὧς Ἰππία, εἴπερ τίς ἐστὶν οὗτος, οὐκ ἂν ἄλλος εἴη ἢ ὁ ἀγαθός.

III. οὐκ ἔχω ὅπως σοι συγχωρήσω, ὦ Σώκρατες, ταῦτα.

ΣΩ. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ ἐμοί, ὦ Ἰππία · ἀλλ' ἀναγκαῖον οὕτω φαίνεσθαι νῦν γε ἡμῖν ἐκ τοῦ λόγου. ὅπερ μέντοι πάλοι ἔλεγον, ἐγὼ περὶ ταῦτα ἄνω καὶ κάτω πλανῶμαι καὶ οὐδέποτε ταῦτά μοι δοκεῖ. καὶ ἐμὲ μὲν οὐδὲν θαυμαστὸν πλανᾶσθαι οὐδὲ ἄλλον ἰδιώτην · εἰ δὲ καὶ ὑμεῖς πλανήσεσθε οἱ σοφοί, τοῦτο ἤδη καὶ ἡμῖν δεινὸν εἰ μὴδὲ παρ' ὑμᾶς ἀφικόμενοι παυσόμεθα τῆς πλάνης.

